

V l á d n í n á v r h

ZÁKON

ze dne 2020,

kterým se stanoví termín předložení návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2021 vládě a Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

(1) Ministerstvo financí předloží návrh zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2021 a návrh střednědobého výhledu na léta 2022 a 2023 vládě do 30. září 2020.

(2) Při stanovení celkových výdajů v návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2020 a při úpravě výdajových rámců státního rozpočtu na léta 2021 až 2023 přihlédne Ministerstvo financí též k očekávanému makroekonomickému vývoji v roce 2020, který ovlivní makroekonomickou situaci v letech 2021 až 2023.

(3) Ustanovení § 8b zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, se nepoužije.

§ 2

(1) Vláda předloží návrh zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2021 předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky nejpozději do 30. října 2020.

(2) Pro předložení návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2021 se nepoužije ustanovení § 101 odst. 1 věty první zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny.

§ 3

Účinnost

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

(2) Tento zákon pozbývá platnosti nabytím účinnosti zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2021.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

Předložení návrhu zákona o státním rozpočtu upravují rozpočtová pravidla a jednací řád Poslanecké sněmovny.

Rozpočtová pravidla upravují v ustanovení § 8b harmonogram příprav zákona o státním rozpočtu. Kromě jiného je stanoveno, že Ministerstvo financí předloží návrh zákona o státním rozpočtu vládě do 31. srpna.

Jednací řád Poslanecké sněmovny vyžaduje, aby zákon o státním rozpočtu byl předložen do Poslanecké sněmovny nejpozději 3 měsíce před zahájením rozpočtového roku.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

V roce 2020 nelze dodržet harmonogram pro sestavení státního rozpočtu na rok 2021 a nelze ani předložit zákon o státním rozpočtu na rok 2021 do Poslanecké sněmovny do konce září z důvodu extrémní nejistoty ohledně hloubky zdravotní a ekonomické krize, jejího trvání a následných projevů po jejím skončení. To se týká nejenom domácí ekonomiky, ale i ekonomik ostatních zemí, se kterými je Česká republika přímo nebo nepřímo spojena prostřednictvím zahraničního obchodu.

Údaje o hloubce propadu ekonomiky, dopadům na spotřebu, investice, hrubou přidanou hodnotu a jiné z oblasti reálné ekonomiky budou přítom za 2. čtvrtletí roku 2020, v němž očekáváme nejhlubší projevy současné krize, známy nejdříve 1. září 2020. Půjde o první vzájemně konzistentní a srovnatelné údaje v metodice evropského systému národních a regionálních účtů. Ty potom bude možné poměřit s vynaloženou pomocí státu a zjistit její efekty, stejně jako odůvodněnost následné parciální pomoci ve vybraných dílčích částech ekonomiky. Stejným způsobem pak lze přistupovat i k projevům potenciálního strukturálního zlomu v letech následujících.

Na základě těchto znalostí bude možné podstatně realističtější způsobem vypracovat makroekonomickou predikci pro rok 2020 a 2021, která tak již nebude vesměs „scénářem“.¹ Bude rovněž daleko přesnější stanovit odhady daňových a jiných příjmů pro rozpočtový rok 2021. Proto se navrhuje stanovit, že Ministerstvo financí předloží návrh zákona o státním rozpočtu na rok 2021 a střednědobý výhled na léta 2022 a 2023 vládě do 30. září 2020,

¹ Pozn.: Situaci lze ilustrovat např. na renomované Bank of England, která po propuknutí pandemie opustila pro rok 2020 a 2021 úplně od označení budoucího vývoje jako „prognózy“ a explicitně uvádí pouze „scénáře“.

namísto do konce srpna, a vláda jej následně předloží Poslanecké sněmovně nejpozději do pátku 30. října 2020, namísto do konce září.

Z důvodů uvedených výše ohledně současné extrémní nejistoty a značnému vychýlení rizik, stejně jako z důvodu „pojetí prognóz“ v takovém prostředí, je navrženo, aby při sestavení návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2021 bylo kromě faktorů uvedených v § 8 odst. 2 rozpočtových pravidel přihlédnuto též k očekávaným projevům aktuálního a budoucího makroekonomického vývoje.

3. Soulad s ústavním pořádkem, mezinárodními smlouvami a právem EU

Navrhovaný zákon je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Mezinárodní smlouvy a právo Evropské unie proces sestavování zákona o státním rozpočtu neupravují.

4. Dopad na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Navrhovaný zákon nemá negativní dopady na státní rozpočet ani ostatní veřejné rozpočty.

5. Sociální dopady, dopady na rovnost mužů a žen korupční rizika, dopady na bezpečnost České republiky

Navrhovaný zákon nemá sociální dopady, nemá dopady na rovnost mužů a žen, neskýtá korupční rizika a nemá dopady na bezpečnost České republiky.

Vláda žádá, aby navrhovaný zákon byl projednán ve zkráceném jednání ve stavu legislativní nouze.

B. Zvláštní část

K § 1

Pro sestavení státního rozpočtu na rok 2021 se nepoužije harmonogram daný rozpočtovými pravidly.

Oproti standardnímu stavu se navrhuje, aby Ministerstvo financí předložilo návrh státního rozpočtu na rok 2021 a střednědobého výhledu na léta 2022 a 2023 vládě do 30. září letošního roku.

Kromě faktorů uvedených v § 8 odst. 2 rozpočtových pravidel přihlédne při sestavování státního rozpočtu také k očekávanému makroekonomickému vývoji v roce 2020, který ovlivní makroekonomickou situaci v letech 2021 až 2023.

K § 2

Navrhuje se, aby vláda mohla předložit návrh zákona o státním rozpočtu na rok 2021 do Poslanecké sněmovny o měsíc déle oproti standardnímu stavu.

K § 3

Navrhovaný zákon musí nabýt účinnosti v co nejkratším termínu, aby podle něj bylo možné neprodleně postupovat.

V Praze dne 11. května 2020

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v.r.

Místopředsedkyně vlády a ministryně financí:

JUDr. Alena Schillerová, Ph.D., v.r.